

Vad händer med musiken i det STORA Norrland?

Ett rundabordssamtal om den framtida regionindelningen, kulturutredningens kulturportföljer och hur länsmusiken kan påverkas om dessa genomförs.

Tid: 3 april 2009, 14.00–15.30

Plats: Kulturens hus, Luleå

Medverkande:

Marianne Söderberg, kulturredaktör

Petter Sundkvist, dirigent

Bengt Hall, kulturchef

Lars Ringberg, moderator

Norrbottnen, Västerbottnen och Västernorrland täcker tillsammans nästan halva landet (42 procent), men härbärgerar mindre än en tiondel av Sveriges befolkning (752 000 invånare). Nu vill dessa län bilda gemensam storregion – Region Norrland. Arbetet har kommit långt och de samhällsområden som ingår i länens och landstingens uppgifter i dag är redan kartlagda. Ett av dem är kulturen.

I Tonsättaren 1/2009 talade vi med fem företrädare för svenskt kulturliv om regionindelningen i stort. Inför detta nummer reste vi till Luleå för att diskutera vad som kan bli följden för musiken i norr om ett Region Norrland blir verklighet.

Bland de medverkande står Marianne Söderberg, kulturredaktör på Norrbottens-Kuriren, för den kulturella överblicken, särskilt över det egna länet. Petter Sundkvist, konstnärlig ledare för Norrbottens Kammarorkester, nutida musikensemblen Neo och Piteå Kammaropera är samtalets musikutövare. Bengt Hall, kulturchef i Malmö, representerar en organisatorisk erfarenhet, med ett brett CV som chef inom svenskt musikliv.

Samtalet förs i Kulturens hus, en imponerande skapelse i glas, stål och falumålat trä, nyligen ett år fylld.

Utgångspunkten är följande:

- att en Region Norrland bildas med alla tre länen i sin helhet (i dag ingår inte Sundsvall och Ånge, som vill bilda storregion tillsammans med Jämtland)
- att kulturutredningens föreslagna kulturportföljer genomförs.

Vad händer när Kulturrådet inte längre har ansvaret för fördelningen av institutionsbidragen? Fungerar principen om armlängds avstånd även på regional nivå?

Petter Sundkvist: Det är klart att det finns en oro för kvaliteten. I dag har vi kunnat föra samtal med de lokala politikerna om vad vi tycker är viktigt, vad vi tycker är kvalitet, vad vi tycker är angeläget att arbeta med. Genom att Kulturrådet har varit inblandat i samtalen har de lokala politikerna fått en bekräftelse på att det vi håller på med också är viktigt. Kultur-

rådets intresse har blivit en kvalitetsstämpel. Jag kan vara orolig för att mångfalden i bedömningen riskerar att försvinna.

Samtidigt öppnar kulturportföljen upp för nya möjligheter. Jag har nämligen alltid varit lite fundersam över att vi, som är verksamma i regionerna, har vant oss vid att vi måste övertyga både våra lokala politiker och Kulturrådet om det viktiga vi gör, medan man i Stockholm har vant sig vid att gå till vännerna på Kulturrådet, Konstnärsnämnden eller Rikskonserter. Jag tror att vi skulle kunna få loss mer pengar till musikområdet om det blev ett större tryck emot de lokala politikerna även i Mälardalsområdet och då framför allt i Stockholm.

Marianne Söderberg: Petter uttrycker mycket av det som jag också är orolig över. Men mitt perspektiv kommer mer från det som kulturutredningen kallar civilsamhället. Alla stora kultursatsningar har blivit någonting först när Kulturrådet, staten, har gett sitt godkännande. Det finns ett otroligt lågt kulturellt självförtroende häruppe, och det finns det säkert lite överallt.

Generellt sett är det ju så, vilket också kulturutredningen skriver, att kulturen inte är något politikområde med status. Det räcker att läsa insändarsidorna; det finns en otrolig motvilja inom landstingsfullmäktige mot att hantera kulturfrågor. Så det är klart att jag är oroad över kvaliteten och det här med armlängds avstånd. Särskilt i en sådan här gigantisk, geografiskt spridd region som Region Norrland kommer att bli. Jag är rädd för att det blir väldigt mycket ny byråkrati, även om jag kanske motsäger mig själv, för är det då bättre att ha referensgrupper i Stockholm än ute i regionen? Jag är ändå oroad.

Tror du inte på en kulturnämnd som tar ansvar för hela Region Norrland och som eventuellt tillsätter referensgrupper?

MS: Jag tror på samspel. Bara på de åren jag har levt häruppe har vi sett hur kulturen verkligen har flyttat fram sina positioner. Se bara på det här huset vi sitter i! Tittar man på satsningen på Neo ser man att det händer saker. Men samtidigt har det varit viktigt att det har funnits kvalitetsexperter som har skickat sitt godkännande tillbaka, att man samverkat. Jag är orolig för att det ska försvinna.

Det låter ju så fint, hur de tänker sig en ny organisationsstruktur i utredningen, men i själva verket är det de många dropparna som urholkar stenen, någon säger något till någon, och ur det växer sakta fram ett nätverk. Nej, jag ser framför allt en massa bök och att det kommer att ta väldigt lång tid innan man får ordning på det här.

Förklara det där med droppar närmare...

MS: Någon, till exempelvis Petter inom konstmusiken, börjar driva en fråga mot någon politiker och i slutändan säger någon på Kulturrådet: "Det här låter bra. Ni får lite extra pengar."

Försvinner det med storregioner?

MS: Nej, naturligtvis kommer det att skapas nya maktcentra, eller kvalitetsstämplade centra, men jag ser dem inte riktigt just nu.

Bengt Hall: I kulturutredningen förändras de kulturpolitiska statliga målen. Många har sagt att målen från 1974 är mycket tydligare och att de kan leva vidare. Jag är tveksam till det därför att samhället har förändrats. Vi har en mångfald och en mångkultur som inte alls fanns på den tiden. Däremot är jag tveksam till att den kommande statliga kulturpolitiken inte ska ta med begreppet kvalitet. Argumenten har ibland till och med varit att inte blanda ihop konstnärlig kvalitet och politik, men det är ju det som är vitsen. Jag tror att staten måste ha ett kvalitetsbegrepp när man sätter ner de kulturpolitiska målen.

Sedan tycker jag att ni egentligen undervärderar och underkänner era egna politiker. Och tror att de är bättre i Stockholm. Jag är inte så övertygad om det.

MS: Hur menar du?

BH: Att vi litar mer på rikspolitikerna och tjänstemännen än om besluten ligger på det regionala planet. Men jag tror att det finns en kompetens i regionen! Portföljerna kommer att göra politikerna än mer intresserade av området. Det är dialogen med medborgaren vi ska utgå från i stället för att bara koncentrera oss på maktcentra och politiker, även om det är de som beslutar.

Du pratar om politiker och medborgare, men tjänstemannen är i dag de som de facto styr länsmusiken. Politikerna kan vara intresserade, engagerade eller inte.

BH: Jag vet inte hur det är i Norrland, men i Skåne är det i allra högsta grad ett samspel mellan tjänstemän och politiker. Däremot går politikerna inte in och stoppar eller börjar styra pengarna till bestämda grupper.

Finns det referensgrupper i Region Skåne?

BH: Inte i den grad som jag tror att det måste finnas framöver. Jag utgår från att referensgrupperna för de centrala stöden kommer att finnas kvar i den nya bidragsmyndigheten. Både i Konstnärsnämnden och i Kulturrådet består de i dag av folk utifrån landet, förmodligen väl spridda geografiskt. Kompetensen kommer alltså från landet; den finns och lever ute i landet. Jag är övertygad om att det finns fler personer som kan ta plats i regionala referensgrupper. Men det kräver samtidigt att man klarar av att bygga upp den kompetensen; att man vill det, att man är nyfiken. Det gäller både tjänstemännen och politikerna.

Däremot har jag en liten oro över själva förhandlingen om portföljerna. Den statliga kulturpolitiken bör vara tydligare än den som förs fram i förslaget. Med rätt ingångsvärde från staten är det min förhoppning att förhandlingarna ska ske genom kunskap och inte som i dag genom antagande. Jag tycker att det är för mycket antagande och för lite kunskap i statlig kulturpolitik i dag.

Inom Kulturrådet?

BH: Ja, överhuvudtaget. Exempelvis finns det mycket statistik, men det dras få konsekvenser ur den. En fara är att när man ska förhandla portföljerna utgår man ensidigt från vad regionerna vill göra. Jag menar att förhandlingen måste baseras på en statlig kulturpolitik. I kulturutredningen är det beskrivet

som väldigt inaktivt från statens sida och väldigt aktivt från regionernas sida. Startar vi där, med den kunskap som finns i dag, tror jag inte riktigt att vi klarar det. Men det går att bygga upp en kunskap som kommer närmare medborgarna, och i ett optimalt perspektiv på tio år, ja då har vi klarat det!

MS: Där håller jag helt med dig. Det är precis det jag menar. Att det kommer att bli roddigt i början.

BH: Ja, det tar tid att bygga upp kompetens och därmed även förtroende. Det är min erfarenhet från Skåne.

MS: Jag funderar över det du sa om att jag och Petter underskattar politikerna. Det har du helt rätt i! Det måste jag nog ta tillbaka, åtminstone delvis. För tio-femton år sedan, när allting startade häruppe, och man gjorde en översyn av kulturen, var det regionala politiker och några till som drev frågan som bara den. De kunde ta makten för att det var ett utforskat område, så de har ju varit oerhört framsynta på många sätt.

PS: Nej, det känns inte riktigt korrekt att underskatta politikerna. Poängen som både jag och Marianne lyfte fram var att det är väldigt viktigt att vi har den nära dialogen med våra politiker. Samtidigt behöver de den goda tjänstemannen att luta sig emot – den goda tjänstemannen på Kulturrådet, den goda tjänstemannen på Rikskonserter. De har fungerat som både kvalitetsstämpel och godkännande.

Det handlar egentligen inte om att man litar mer på rikspolitikern än på våra egna utan det handlar om att de här tjänstemännen med överblick över hela landet, ”falkögar”, måste finnas kvar på något sätt även i framtiden.

Finns det någon kvalitetsdiskussion kring musiken i landstinget i dag? Eller är det landstingsrådet som bestämmer, i samarbete med tjänstemannen?

MS: Jag skulle vilja svara nej på den första frågan. Åtminstone utifrån mitt perspektiv, som skribent på området. Det har varit Kjell Englund (producent inom länsmusiken) och Petter Sundkvist, som har stått för kunnandet och kvalitetstänkandet. Jag efterlyser ofta kvalitetsdiskussioner även bland politiker. Det är sällan de hörs.

PS: Jag är inte riktigt enig med dig, Marianne. Jag upplever att det har funnits en väldig lyhördhet och ett intresse av kvaliteten i de samtal vi har haft, dels på tjänstemannanivå, men även vid de tillfällen vi har suttit med landstingsdirektören och landstingsrådet.

MS: Där tror jag att det finns det. Men vad jag talar om är när frågorna ska klubbas i fullmäktige. Då finns det ingen diskussion. Där är ju allt kultur. Där är lovikkavantar kultur, kaffeost är kultur, allt är kultur.

Hur blir det i en storregion? Blir det bättre med en eventuell kulturnämnd som kan ta hand om det?

MS: Ja, det kan jag tänka mig.

BH: Tydligare, skulle jag tro.

PS: Den stora fördelen med kulturportföljen är att man på ett helt annat och genomgripande sätt faktiskt måste ta tag i de här frågorna som nästan ingen vågar röra vid i dag för att man känner att man inte har kunskapen. Egentligen handlar det ju

i förlängningen om ett avsevärt kunskapsbyggande på regional nivå.

Den kartläggning som regionerna ska genomföra inför förhandlingen med staten ska enligt kulturutredningen byggas på modellen för de regionala tillväxtprogrammen och utvecklingsprogrammen. Men är det bra för kulturen och musiken att bli en profilfråga? Eller är det bara till nytta för regionen – det vill säga kulturen som hjälpgumma?

MS: Alltid när man pratar om kultur pratar man om pengar. Det är väl alldeles självklart att kulturen kan vara jättebra att satsa på för regioner för att flytta fram positionerna. Men det blir ju också en väldigt torftig och styrd diskussion som jag slingrar mig som en mask inför, för jag tål egentligen inte det där uttrycket...

PS: ...regional utveckling?

MS: Ja, regional utveckling och kultur. Men jag är inte dummare än att jag fattar att det är exakt därför man till exempel har flyttat fram sina positioner i Norrbotten. När landstinget kom med sin kulturplan för länet för tio-femton år sedan, då small det bara till här. Det var då man började diskutera kultur. Det fanns en kompetenshöjning i den diskussionen, även om mycket var fullständigt absurt; som hur många gästnätter man kan få i Överkalix och liknande. Men genom att koppla kulturen till en ekonomisk tillväxtfråga blev det viktigare att prata om kulturen. Det här huset finns på grund av den diskussionen, det är jag helt övertygad om.

Ur ekonomisk synpunkt och för att stärka kulturpolitiken är det säkert inte alls dumt, men samtidigt blir det lätt absurda konsekvenser, man drar det lite för långt och allting ska mätas i pengar.

Ska musiken göra nytta? Ska kulturen göra nytta?

MS: Jag är rädd för vad som händer i förlängningen om man drar det resonemanget för långt. Då blir det något instrumentellt med alltihopa. Det kan bli kulturens död.

BH: Generellt är kulturen naturligtvis inte bara de här sålda nätterna på hotell eller pengarna överhuvudtaget. I kulturen finns en kunskap och ett värde som är oändligt mycket mer. Vi har i Malmö något vi kallar ett vidgat deltagande, där det politiska målet är att man ska nå ut längre; att fler ska delta i kultur.

Tänker man på detta med vidgat deltagande inom Region Skåne också?

BH: Nej, regionen har inte kommit riktigt så långt. Men i Malmö har vi regelbundna möten mellan stadsbyggnad och kultur. Kulturen bidrar med sin kunskap och är med och bygger samhället. På musikens område är det inte längre tillräckligt att sitta och göra sina fingersättningar i ett hörn. Är du inte med och påverkar det omgivande samhället har du inget jobb framöver.

PS: Nej, i dag måste du vara både musiker och kulturentreprenör.

BH: Då betyder kulturen mycket mer än bara xy kronor räknat per natt i Kalix. Och det är dit vi måste nå.

Hur kopplar vi det till tillväxt?

BH: Det handlar om målbeskrivning och visionsbild. Är den så rå som den var en gång i tiden då blir det bara kronor och ören. Där måste man ha fantasi på ett helt annat sätt. Kulturen blir en del av samhället och en drivkraft i samhället som helhet.

PS: Jag måste ändå säga att jag känner som Marianne inför det här med regional tillväxt och kultur. Det är något jobbigt med det. Kultur handlar ju om människan. Häruppe är det viktigaste av allt att bygga ett kulturellt självförtroende. Vi har levat under oket av ett monumentalt dåligt självförtroende. Vi har producerat så mycket av värde – det vi har gjort med händerna, det vi har grävt ur backen, men det intellektuella kapitalet och självförtroendet har varit enormt lågt. Det ser vi i dag i Luleå kommun, där man tror att man kan locka hit nytt folk genom att marknadsföra att man har ett ishockeylag. Va tusan, alla vet väl att vi har ett hockeylag! Det är faktiskt allt det som börjar hända på andra områden som gör stan intressant att leva i. Så jag tror nog ändå att det finns en koppling till regional tillväxt. För får vi bara fram ett intellektuellt kapital så kan det betyda enormt mycket för tillväxten i framtiden också.

Du var först tveksam till regional utveckling, men sedan...

PS: Ja, men det är för att man pratar om att det måste vara en ekonomisk nytta med musik för att det överhuvudtaget ska vara motiverat. Det är det man kräks på! Kultur och musik har ett egenvärde. Det har ett egenvärde på ett djupt mänskligt plan. Om vi bara tittar på våra förfäder här uppe i Norrbotten. Så fort det fanns minsta tid över ägnade man sig åt snickarglädje eller att sjunga en sång eller någonting annat. Kulturen finns hos människan, när vi klarat av den dagliga överlevnaden. Och det är ju en ynkedom att den politiska diskussionen häruppe har stannat i vård, skola, omsorg. Man har sällan vågat ta det längre än så.

Men är inte Neo just en profilfråga för regionen?

PS: Jag skulle vilja säga att de professionella verksamheter vi har byggt här uppe – Neo, Norrbotten Big Band, Kammaroperan och Kammarorkestern alla har en väldigt stark och ganska smal profil. Alla verksamheterna är nischade med en skarp inriktning på nyskriven musik. Jag tror att det har att göra med att vi alla vill skapa vårt eget kulturarv. Vi har egentligen inget kulturarv på musikområdet att bygga på häruppe. Det är ganska naturligt att de ensembler som har uppstått har fokuserat på nutida musik, just av den enkla anledningen att det inte finns en massa i bagaget att ta hänsyn till. Vi har velat skapa något eget.

Hur sätter du det här i relation till regional utveckling? Är det till nytta eller har det sitt egenvärde?

PS: Jag skulle vilja säga att det viktigaste av allt är att man börjar se åtminstone ett embryo till ett slags kulturellt självförtroende.

Då handlar det alltså om egenvärde och inte så mycket om en profilfråga?

PS: Nja, jag menar, jag har bott i Luleå i tio år nu. Jag tycker att gemene man går lite rakare i ryggen nu. Det börjar dyka upp någon slags kaxighet om att vi har någonting annat än råvarorna. Det finns en stolthet. En stolthet som inte bygger på att vi skickar iväg vattnet och elströmmen och malmen, utan

att vi har ett intellektuellt kapital att bygga på.

MS: Men det där kan man ju problematisera. Om man tar Neo. Det är något jag kan vara orolig över. Samtidigt som man börjar bygga en konstmusikalisk tradition från sina egna meriter finns det en verklighet ute i regionen. Vad säger politikerna i Jokkmokk till exempel, en kommun som dras med ständiga ekonomiska problem? Vad säger de om en liten konstmusikensemble som sitter i Piteå, som går runt på ganska mycket stolar och som har väldigt lite publik än så länge? Det är ju en elitsatsning som vi aldrig sett tidigare. Fortsätter man att satsa på Neo när man ska börja ta besluten själv? Då kommer man att räkna statistikpinnarna i publiken. Neo kommer aldrig att komma upp till särskilt många sådana pinnar.

Finns det inte en risk också för att Neo och de andra konstmusikprojekten i Norrbotten blir sidsteppade av andra projekt från Västerbotten och Västernorrland?

MS: Det är det vi är så rädda för. De där duktiga Umeåpolitikerna!

PS: Jag är inte så där enormt entusiastisk över den stora regionen som har föreslagits. Det är ohyggliga avstånd. Egentligen finns det en skarp kulturgräns rakt igenom Västerbotten och det naturliga hade nog varit att slå ihop norra Västerbotten med Norrbotten och låta södra Västerbotten söka sig söderut. Jag ser problemen inom nätverket NMD (musik- och danssamarbete mellan fyra landsting) när vi ska ha våra sammanträden. Vi har alltid våra möten i Stockholm. Just för att det tar dagar när man ska resa till varandra i den här regionen. Jag är måttligt entusiastisk faktiskt.

De fria grupperna föreslås stanna kvar centralt medan stödet till institutionerna och arrangörerna ska fördelas ute i regionen. Vad händer när det som tidigare skett från en hand blir uppdelat på två?

BH: Arrangörerna inom Mais (Musikarrangörer i samverkan, som Bengt Hall är ordförande för), det vill säga pop, rock, jazz, folkdans, kör och konstmusik, arrangerar 70 procent av samtliga konserter i landet utanför institutionerna. De är musiklivets ryggrad. Vi får mellan 16 och 18 miljoner per år från Kulturrådet att fördela till arrangörer i landet. Vi har gjort en bedömning av hur många timmar det arbetas med dessa arrangemang ute i landet och har räknat om det efter EU:s nycklar för frivilligtimmar. Rimligen borde nivån då snarare ligga på 200 miljoner.

Vi har alldeles åt helsike för mycket tyngd på producentledet i dag i motsats till arrangörsledet. Vi får inte igång den här dialogen förrän vi börjar prata om en omfördelning.

Kulturutredningen säger att det är oerhört viktigt att stärka arrangörerna med utbildning och annat. I dag har Rikskonserter det uppdraget. Men de har dessvärre endast stött vissa delar inom arrangörssidan. Det är kammarmusiken och några små och smala områden.

Då säger utredningen att när Rikskonserter upphör måste någon ta det ansvaret. Det måste finnas en nationell plattform, som ska betalas med centrala pengar. Arrangörsstödet däremot, som i dag ligger centralt, ska ligga i portföljen. Det är vi inom Mais mycket tveksamma till. I dag finns ingen organisation på regionnivå. Det finns riksorganisationer och lokala föreningar, men inget däremellan. Vi måste få tid på oss att bygga upp det.

Det andra frågetecknet är naturligtvis att det inte är givet att regionen fördelar dessa pengar till de lokala arrangörerna. De pengarna är inte riktade med mindre än att den statliga kulturpolitiken blir knivskarp.

Men på sikt kan ni bygga upp kompetensen i regionerna, menar du?

BH: Ja, men det kommer att ta en viss tid. Samtidigt ska pengarna för de fria grupperna ligga kvar centralt. Och där finns en koppling, mellan de fria grupperna och arrangörsstödet. De borde samspela på ett rimligt sätt för att stärka helheten.

Utveckla det...

BH: De fria grupperna får ett grundbidrag från staten. Om det inte samspelar med arrangörsstödet finns det en risk för att de inte kommer ut i regionen. Dialogen måste de facto finnas där. Jag tror att man ska börja centralt med båda för att sedan medvetet föra över det hela regionalt, för jag tror på det här med regional utveckling.

PS: Stödet från Kulturrådet och Konstnärsnämnden till den smalare musiken räcker överhuvudtaget inte till i dag. Ska musiken nå ut till en publik bygger det på att musikerna får många små påsar. De behöver pengar från Kulturrådet, kompositionsstöd från Rikskonserter eller från Konstnärsnämnden, pengar till samarbetsprojekt från Konstnärsnämnden, lokalt stöd till instudering, gage från arrangörerna och så vidare. Jag är svagt positiv till att stödet till de fria grupperna kommer att hanteras av ett nytt statligt organ. Men genom att det stödet i sig är så otillräckligt som det är kan jag vara orolig för hur det kommer att se ut i framtiden. Det måste lösas på något sätt. Antingen måste det till rejält mycket mer pengar till de fria grupperna eller också måste arrangörerna få mer så att de kan betala vettiga gager. Någonstans måste det lösas. Annars blir det tvärstopp i musiklivet tror jag.

MS: Jag tror inte att det där skulle lösas bättre med kulturportföljen. Den handlar ju egentligen inte om mer pengar. Men de fria grupperna har aldrig haft tillräckligt med pengar.

PS: Fast på sätt och vis skulle man kunna säga att om man hittar en vettig lösning så kan det bli bättre än det är i dag, för i dag är det ett träcklande utan dess like för att sy ihop olika bidragsformer för att få det att fungera.

MS: Ja, stöder man arrangörerna är det ju enkelt. Då kan de börja betala.

PS: Men vi får inte glömma stödet från länsmusiken. Här i Norrbotten har vi byggt upp ett avtal med alla kommunerna som medför att även mindre kommuner kan ta våra konsertproduktioner för jättebilliga slantar. Jag tror att vi var i alla fjorton kommunerna i föl.

Men vi vet också att utan kommunala bidrag kommer det inga statliga pengar.

MS: Ja, jag tror verkligen att när det kommer till att konkret köpa in, att bestämma sig för att ta en viss konsert, så är det ändå de kommunala pengarna som ligger i botten.

BH: Det finns för få arrangerande föreningar.

MS: Ja, det är faktiskt mest Riksteaterföreningarna som är musikarrangörer här i Norrbotten.

PS: Jag kan säga att i Kammarorkestern, Neo och Kammaroperan arbetar vi mot alla typer av arrangörer. Direkt mot konserthusen, mot festivaler, mot de lokala arrangörerna, mot kyrkor.

Men jag skulle vilja ta upp något som vi pratat om häruppe i Norrbotten, och också vidrört inom NMD (Norrlands Nätverk för Musikteater och Dans). Nämligen det att genom att arrangörstödet finns inbyggt i kulturportföljen skapar det en möjlighet att prova ganska oortodoxa sätt att nå ut med musiken i framtiden.

Man skulle kunna tänka sig att mera kommersiellt fungerande produktionsbolag byggs upp, som kan sälja en hel konsertturné med en smal eller en bredare ensemble. De skulle då naturligtvis till viss del finansiera sin verksamhet via arrangörstödspengar och våra marknadsföringspengar och annat. Jag tror att man skulle kunna se ganska spännande lösningar i framtiden om vi luckrar upp det här lite stelbenta systemet vi har i dag.

Skulle det kunna vara lättare att göra det i en större region?

PS: Ja, det skulle det nog. Det är en större marknad. Fast jag tror inte man ska satsa på ett stort produktionsbolag. Jag tror att man hellre ska testa olika former. För vi behöver professionalisera arrangörsledet. Vi behöver en kombination av ideella föreningar och professionella arrangörer.

BH: Men då tror jag att det är oerhört viktigt att få med en helhet och att arrangörstödet ligger centralt, för att på sikt, när kunskapen väl är uppbyggd, ingå i portföljen.

MS: Ja det tror jag också.

PS: Det är naturligtvis en ganska god kompromiss. För sköra genrer eller sköra verksamheter kan man inte lägga över ansvaret fullt på regionerna. Utan det måste fortsatt tryggas centralt. Och har man ändå tänkt sig att stödet för de fria grupperna ska vara centralt skulle man ju också kunna låta arrangörer i svaga genrer ligga kvar där och sedan låta regioner ta över ansvaret efter hand som det finns ett engagemang. Jag kan nog hålla med dig om att det känns farligt att rasera allt nu och lägga över ansvaret på regionerna.

MS: Men jag vill betona det här med idealiteten. Det är ju ändå det som är kraften. Man kan inte tänka sig ett Sverige utan ideella krafter, som arrangerar kultur. Inte ute i de här småbyarna. Det bygger verkligen på människors vilja att få vara med och lyssna på något och göra något.

Text: Lars Ringberg